

November 2010

Calculus 1

$$\frac{3 \cdot d, r + 9 \frac{3}{4} + 9}{r} = d, r$$

(9)

0	1	2	3	4	5	6	7	8	Σ
10	10	10	14	10	14	6	10	8	8r

$$H = 9 \frac{3}{4}$$
$$M = 9$$

aantal gebruikte blaadjes: 10.

3 november 2010

Calculus 1

1A Formuleer het principe van volledige inductie:

Volledige inductie werkt in drie stappen de inductiebasis, de inductiehypothese en de inductiestap.

↳ Inductiebasis: Hierin toon je aan dat je stelling geldt voor ~~meestal~~ ~~voor~~ ~~$n=1$~~ ~~met~~ ~~$k \in \mathbb{N}$~~ . ~~meestal~~ een bepaald getal

Inductiehypothese: Hierin neem je aan dat het klopt voor $n=k$ met $k \in \mathbb{N}$.

Inductiestap: Hierin bewijs je dat het klopt voor $n=k+1$. Want als je bewezen hebt dat het klopt voor $n=k+1$ betekent het dat als je 1 beginwaarde hebt en als $n=k+1$ dat het klopt voor alle n meer dan de beginwaarde.

De beginwaarde is dus de waarde die je hebt gekozen voor de inductiebasis.

Bij het bewijs van $n=k+1$, ga je terug naar de inductiehypothese, omdat je hier ~~weet~~ dat hebt aangenomen dat het klopt.

B Bewijs dat voor ieder natuurlijk
getal $n \geq 1$ geldt,

$$1 \cdot 2 \cdot 3 + 2 \cdot 3 \cdot 4 + \dots + n(n+1)(n+2) = \frac{n(n+1)(n+2)}{4}$$

Bewijzen m.b.v. volledige inductie:

Inductiestap: aantonen dat het klopt voor
 $n = 1$:

$$1 \cdot 2 \cdot 3 + 2 \cdot 3 \cdot 4 + \dots + 1(1+1)(1+2) = \frac{1(1+1)(1+2)}{4}$$

$$6 = 6$$

dus dat klopt. \square

Inductiehypothese: neem aan dat het klopt
voor $n = k$:

$$1 \cdot 2 \cdot 3 + 2 \cdot 3 \cdot 4 + \dots + k(k+1)(k+2) = \frac{k(k+1)(k+2)}{4}$$

Inductiestap: Bewijzen dat $n = k+1$

Dus dat

$$1 \cdot 2 \cdot 3 + 2 \cdot 3 \cdot 4 + \dots + k(k+1)(k+2) + (k+1)(k+2)(k+3) = \frac{(k+1)(k+2)(k+3)(k+4)}{4}$$

We weten dat $1 \cdot 2 \cdot 3 + 2 \cdot 3 \cdot 4 + \dots + k(k+1)(k+2) = \frac{k(k+1)(k+2)}{4}$

3

$$\text{Dus } \frac{k(k+1)(k+2)(k+3)}{4} + \frac{(k+1)(k+2)(k+3)}{1} = \frac{(k+1)(k+2)(k+3)(k+4)}{4}$$

$$k(k+1)(k+2)(k+3) + 4(k+1)(k+2)(k+3) = (k+1)(k+2)(k+3)(k+4)$$

Dus we hebben het bewezen \square

We nemen aan dat $f(x)$ differentieerbaar is voor $-\infty < x < \infty$. Dat de volgende definitie van de afgeleide f' is continu in een punt a indien

De afgeleide f' is continu in een punt a indien $\lim_{x \rightarrow a} f'(x) = f'(a)$

(En $f(x)$ moet diffb zijn, maar dat was gegeven)

C We nemen een functie f continu diffb. op $(-\infty, \infty)$, indien $f(x)$ diffb. voor alle $x \in (-\infty, \infty)$ en de afgeleide $f'(x)$ continu is voor alle $x \in (-\infty, \infty)$

Neem aan dat f en g continu diffb. zijn op $(-\infty, \infty)$, $g'(a) \neq 0$ en $f(a) = g(a) = 0$. Icon aan dat

(de regel van l'Hopital) is \rightarrow :

Want, zie aanname. $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{f(a)}{g(a)} = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f'(x)}{g'(x)}$

$$\begin{aligned}
 \lim_{x \rightarrow a} \frac{f'(x)}{g'(x)} &= \frac{\lim_{x \rightarrow a} f'(x)}{\lim_{x \rightarrow a} g'(x)} \\
 &= \frac{f'(a)}{g'(a)} = \frac{\lim_{x \rightarrow a} f'(x)}{\lim_{x \rightarrow a} g'(x)} = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f'(x)}{g'(x)}
 \end{aligned}$$

f en g continu diffb. op $(-\infty, \infty)$
 Dus $\lim_{x \rightarrow a} f'(x) = f'(a)$
 En $\lim_{x \rightarrow a} g'(x) = g'(a)$

D Bereken $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x}$ en $\lim_{x \rightarrow \infty} (x e^{1/x} - x)$

Eerst $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x}$

Regel van l'Hopital $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x} \stackrel{\text{l'H}}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x}{1} = 1$

Nu $\lim_{x \rightarrow \infty} (x e^{1/x} - x)$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (x e^{1/x} - x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^{1/x} - 1}{\frac{1}{x}} \stackrel{\text{l'H}}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^{-x} - 0}{-x^{-2}}$$

2. Bepaal alle complexe getallen z die voldoen aan $z^4 + 2z^2 + 1 = 0$ en schets de ligging van deze getallen in het complexe vlak.

Stel $A = z^2$

Wan $z^4 + 2z^2 + 1 = 0$

$$\frac{-2 \pm \sqrt{2^2 - 4 \cdot 2 \cdot 1}}{2 \cdot 2} \Rightarrow \frac{-2 \pm \sqrt{4 - 8}}{4}$$
 ABC-formule

Dus A voor A geldt: $A = -\frac{1}{2} \pm \frac{1}{2}i$

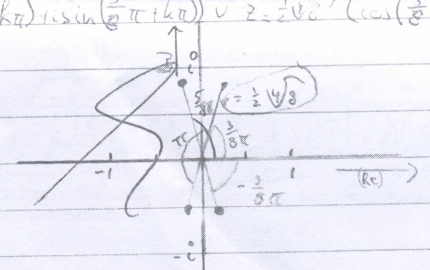
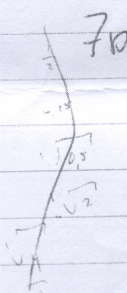
$A = z^2$

Dus $z^2 = -\frac{1}{2} + \frac{1}{2}i$ v $z^2 = -\frac{1}{2} - \frac{1}{2}i$

$z = \frac{1}{\sqrt{2}} \sqrt{2} \left(\cos\left(\frac{3}{4}\pi\right) + i \sin\left(\frac{3}{4}\pi\right) \right)$ v $z = \frac{1}{\sqrt{2}} \sqrt{2} \left(\cos\left(\frac{7}{4}\pi\right) + i \sin\left(\frac{7}{4}\pi\right) \right)$

$z = \frac{1}{\sqrt{2}} \sqrt{2} \left(\cos\left(\frac{3}{8}\pi + k\pi\right) + i \sin\left(\frac{3}{8}\pi + k\pi\right) \right)$ v $z = \frac{1}{\sqrt{2}} \sqrt{2} \left(\cos\left(\frac{7}{8}\pi + k\pi\right) + i \sin\left(\frac{7}{8}\pi + k\pi\right) \right)$

$z = \frac{1}{\sqrt{2}} \sqrt{2} \left(\cos\left(\frac{3}{8}\pi + k\pi\right) + i \sin\left(\frac{3}{8}\pi + k\pi\right) \right)$ v $z = \frac{1}{\sqrt{2}} \sqrt{2} \left(\cos\left(\frac{7}{8}\pi + k\pi\right) + i \sin\left(\frac{7}{8}\pi + k\pi\right) \right)$

3 A. Vul de volgende definitie aan:
 De afgeleide van een functie f in punt a wordt gegeven door $f'(a) \stackrel{\text{def}}{=} \dots$

$$f'(a) \stackrel{\text{def}}{=} \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(a+h) - f(a)}{h} \quad 3$$

waarbij $f(x)$ continu is op $[a-h, a]$
 $f(a)$ differb is op $(a-h, a)$
 en dat $f(x)$ tussen binnen de grenzen van $a-h$ en a zit.

Dus aantouen dat geldt $\lim_{r \rightarrow R} G M r / R^3 = \lim_{r \rightarrow R} G M / r^2 \Rightarrow$

$$\Rightarrow \text{dat } \lim_{r \rightarrow R} G \cdot \lim_{r \rightarrow R} M \cdot \lim_{r \rightarrow R} \frac{r}{R^3} = \lim_{r \rightarrow R} G \cdot \lim_{r \rightarrow R} M \cdot \lim_{r \rightarrow R} \frac{1}{r^2} \Rightarrow$$

$$= G \cdot M \cdot \frac{\lim_{r \rightarrow R} r}{\lim_{r \rightarrow R} R^3} = G \cdot M \cdot \frac{1}{\lim_{r \rightarrow R} r^2} \Rightarrow$$

5. $G \cdot M \cdot \frac{1}{R^2} = G \cdot M \cdot \frac{1}{R^2}$ (waarbij R gevende is door $\lim_{r \rightarrow R}$)

En dit klopt dus \square
 $F(r)$ is ^{overal} continu

3 Is F differentieerbaar in $r = R$

Een functie is differentieerbaar in een punt als de functie daar continu is en als de op dat punt en als de functie te differentieren is. We hebben bij vraag A al gezien dat de functie continu is

2. in $r = R$ nu nog kijken of de functie te differentieren valt in $r = R$

dus de functie $F(r) = G M / r^2$

En dat wordt $F'(r) = -2 G M / r^3$

Dus ~~is~~ F valt ook te differentieren in $r = R$

ende andere functie dan?

$$x^1 \quad -x^2$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^{-x^2}}{-x^2} = \lim_{x \rightarrow \infty} e^{-1/x^2} = \left(\lim_{x \rightarrow \infty} 1/x^2 \right) =$$

4A De functie $f(x)$ is gedefinieerd voor $-\infty < x < \infty$. Geef de ϵ - δ -definitie van $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = L$:

$\forall \epsilon > 0 \quad \exists \delta > 0$ waarvoor geldt:
 Als $|x - a| < \delta$ dan $|f(x) - L| < \epsilon$

5

B Bewijs m. b. v. deze definitie dat $\lim_{x \rightarrow 2} (x^2 - 4x + 5) = 1$

$\forall \epsilon > 0 \quad \exists \delta > 0$ waarvoor geldt
 Als $|x - 2| < \delta$ dan $|x^2 - 4x + 5 - 1| < \epsilon$
 $|x^2 - 4x + 4| < \epsilon$

We kiezen $\delta^2 = \epsilon$
 dus $\delta = \sqrt{\epsilon}$ en

$\forall \epsilon > 0 \quad \exists \delta > 0$ dus doordat we een δ hebben gevonden geldt $\lim_{x \rightarrow 2} (x^2 - 4x + 5) = 1$ \square

5

5A
$$F(r) = \begin{cases} GMr/R^3 & \text{als } r < R \\ GM/r^2 & \text{als } r \geq R \end{cases}$$

De vraag is of de functie $F(r)$ continu is.
 De functie bestaat in twee delen, deze delen zijn alletwee continu. We moeten laten zien dat $\lim_{r \rightarrow R} GMr/R^3 = \lim_{r \rightarrow R} GM/r^2$

Want dan is de functie $F(r)$ overal continu.

A Bepaal de afgeleide van $f(x) = (1+x^2)^x$

$$f(x) = (1+x^2)^x \\ = e^{x \ln(1+x^2)}$$

~~f(x) = (1+x^2)^x~~
~~= e^{x \ln(1+x^2)}~~

Dus we hebben nu $f(x) = e^{x \ln(1+x^2)}$

We willen weten wat $f'(x)$ is.

~~De~~ Het kenmerk van een e^{iets} functie is dat de afgeleide $e^{\text{iets}} \cdot (\text{de afgeleide van iets})$ is.

~~De~~ ~~f(x)~~ De afgeleide van $x \ln(1+x^2)$ is

$$\ln(1+x^2) + \frac{x}{1+x^2} \cdot 2x$$

5. Dus $f'(x) = \cancel{e^{x \ln(1+x^2)}} \cdot e^{x \ln(1+x^2)} \cdot (\ln|1+x^2| + \frac{2x^2}{1+x^2})$

~~De afgeleide van~~

De afgeleide afgeleide van $(1+x^2)^x$ is

$$f'(x) = e^{x \ln(1+x^2)} \cdot (\ln|1+x^2| + \frac{2x^2}{1+x^2})$$

3 De functie $g(x)$ is continu voor $x > 0$

1. Verder is gegeven dat $\int_0^{x^2} g(t) dt = (1+x^2)^x$

Bereken $g(1)$

$x^2 \sim \text{let op!}$

Om $\int_0^{x^2} g(t) dt = (1+x^2)^x$ te krijgen

$$G(x) = 2xg(x^2)$$

~~g(x)~~ ~~g(x)~~ moeten we eerst de functie $g(t)$ krijgen. En de afgeleide van $(1+x^2)^x$ is gelijk aan $g(t)$.

Verder weten we dat de afgeleide van $(1+x^2)^x$

$$= e^{x \ln(1+x^2)} \cdot (\ln(1+x^2) + \frac{2x^2}{1+x^2})$$

we moeten $g(1)$ berekenen, dus wil dat in:

$$g(1) = e^{\ln 2} \cdot (\ln 2 + \frac{2}{2})$$

$$g(1) = 2 \cdot (\ln 2 + 1)$$

$$\text{dus } g(1) = 2 \ln 2 + 2$$

$$x = \pm 1 \quad x \neq -1$$

7A Bereken $\int_1^{\infty} \frac{\ln(x)}{x^2} dx$

$\int_1^{\infty} \frac{\ln(x)}{x^2} dx$ partieel is ln(x) = u
 $\frac{1}{x^2} = du$
 $\frac{1}{x^2} = dv$
 $\frac{1}{x} = v$

$$\int_1^{\infty} \ln(x) \cdot \frac{1}{x^2} dx = -\ln(x) \frac{1}{x} - \int_1^{\infty} \frac{1}{x} \cdot \frac{1}{x} dx$$

Dus $\int_1^{\infty} \ln(x) \cdot \frac{1}{x^2} dx = -\ln(x) \frac{1}{x} \Big|_1^{\infty} + \int_1^{\infty} \frac{1}{x^2} dx$

En $\int_1^{\infty} \frac{1}{x^2} dx = -\left[\frac{1}{x}\right]_1^{\infty}$ $\frac{1}{\infty}$ gaat naar 0

$$- \left((0) - (1) \right) = 1$$

~~Dus $\int_1^{\infty} \ln(x) \cdot \frac{1}{x^2} dx = 1$~~

(5)

Nu moeten we nog weten wat $-\left[\ln(x) \frac{1}{x}\right]_1^{\infty}$ is
Eerst $\lim_{x \rightarrow \infty} -\ln(x) \frac{1}{x} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-\ln(x)}{x} \stackrel{L'H}{=} \frac{-\frac{1}{x}}{1} \stackrel{\lim_{x \rightarrow \infty}}{=} 0$

En Als je 1 invult krijg je $0 \cdot 1 = 0$

Dus $-\left[\ln(x) \frac{1}{x}\right]_1^{\infty} = 0$
Dus $\int_1^{\infty} \ln(x) \cdot \frac{1}{x^2} dx = 1$

3 Bepaal $\int \frac{\cos(x)}{\sqrt{1+\sin(x)}} dx$ stel $u = \sin(x) \rightarrow$

Dus $\int \frac{\cos(x)}{\sqrt{1+\sin(x)}} dx = \int \frac{du}{\sqrt{1+u}} \rightarrow$
 $du = \cos(x) dx$

en $\int \frac{du}{\sqrt{1+u}} \Rightarrow 2\sqrt{1+u} + C \rightarrow u = \sin(x)$

5 Dus invullen $2\sqrt{1+\sin(x)} + C$

Dus $\int \frac{\cos(x)}{\sqrt{1+\sin(x)}} dx = 2\sqrt{1+\sin(x)} + C \rightarrow$

6 Bereken $\int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{x^2 \sin(x)}{1+x^4} dx$

~~$\int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{x^2 \sin(x)}{1+x^4} dx = \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{x^2}{1+x^4} dx - \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{\sin(x)}{1+x^4} dx$~~

~~$\int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{x^2}{1+x^4} dx =$~~

Dus $\int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{x^2 \sin(x)}{1+x^4} dx = \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{x^2}{1+x^4} \sin(x) dx$

Nu: $u = \frac{x^2}{1+x^4}$
 $du = \frac{2x}{1+x^4} - \frac{x^2}{4x^3}$
 $du = \frac{2x}{1+x^4} - \frac{1}{4x}$
 $dv = \sin(x)$
 $v = -\cos(x)$

$\int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{x^2}{1+x^4} \sin(x) dx = \frac{x^2}{1+x^4} \cdot (-\cos(x)) \Big|_{-\pi/2}^{\pi/2}$
 $+ \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{2x}{1+x^4} \cdot (-\cos(x)) dx - \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{1}{4x} \cdot (-\cos(x)) dx$

$\int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{2x}{1+x^4} \cos(x) dx = \frac{2x}{1+x^4} \sin(x) - \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{2}{1+x^4} \sin(x) dx + \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{1}{x^2} \sin(x) dx - \frac{1}{(1+x^4)^{1/2}} \cdot x^2$

$u = \frac{2x}{1+x^4} \quad du = \frac{2}{1+x^4} - \frac{8x^2}{(1+x^4)^2}$
 $dv = \cos(x) \quad v = \sin(x)$

$$\text{Dus } \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{x^2 \sin(x)}{1+x^4} dx = \left. \frac{x^2}{1+x^4} \cdot (-\cos(x)) \right|_{-\pi/2}^{\pi/2}$$

$$- \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{1}{4} x \cos(x) dx + \left. \frac{2x}{1+x^4} \sin(x) \right|_{-\pi/2}^{\pi/2} - \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{1}{2x^2} \sin(x) dx$$

Even

○ Oneven functie!

$$- \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{1}{4} x \cos(x) dx + \left. \frac{2x}{1+x^4} \sin(x) \right|_{-\pi/2}^{\pi/2} - 0 - 0$$

$$\int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{1}{4} x \cos(x) dx$$

$$= \left. \frac{1}{4} x \sin(x) \right|_{-\pi/2}^{\pi/2} - \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{1}{4} \sin(x) dx$$

$$\left(\frac{1}{4} \pi - \frac{1}{4} \pi \right) - (0) + \left(\frac{\pi}{1 + \frac{16}{25}} + \frac{-\pi}{1 + \frac{16}{25}} \right)$$

$$\text{Dus } \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{x^2 \sin(x)}{1+x^4} dx = 0$$

8 Bepaal een functie $y(x)$ die voldoet aan de differentiaalvergelijking $(x^2+1)y' = xy$ en $y(1) = 1$

~~8~~

$$\text{Dus } (x^2+1) \frac{dy}{dx} = xy$$

$$(x^2+1) dy = xy dx$$

$$\left(\frac{x^2+1}{x} \right) dy = y dx$$

$$\int \frac{x^2+1}{x^2+1} dx = \int \frac{1}{y} dy$$

$$\ln|y| = \int \frac{x}{x^2+1} dx + c$$

$$\ln|y| = \frac{1}{2} \ln|2x^2+2| + \tilde{c}$$

$$y = e^{\frac{1}{2} \ln|2x^2+2| + \tilde{c}}$$

$$y = d \cdot e^{\frac{1}{2} \ln|2x^2+2|}$$

$$1 = d \cdot e^{\frac{1}{2} \ln|2|}$$

$$\text{dus } y = \frac{e^{\frac{1}{2} \ln|2x^2+2|}}{e^{\frac{1}{2} \ln|2|}} \Rightarrow y = \frac{e^{\frac{1}{2} \ln|2x^2+2|}}{16}$$

$$\int \frac{x}{x^2+1} dx \quad u = x^2$$

$$du = 2x dx$$

$$\int \frac{1}{u+1} du \Rightarrow 2 \cdot \ln|2x^2+2| + c$$

$$\text{dus } 2 \ln|2x^2+2| + c$$

(d)